

**244. Bijbelstudie over
HET DAL VAN JOSAFAT
A LAGI PRESI FU YOSAFAT
EMEQ Y'HOSHAFAT
עמק יהושפט**

Deel 4: De eindafrekening

In deel 3 van deze studiereeks over het dal van G'ds oordeel over de vijanden van Israël gingen we G'ds specifieke aanklachten tegen de huidige of toekomstige bewoners van Tyrus, Sidon en Filistea en Zijn straf voor hun daden in de verzen 4 t/m 8 nader bestuderen. Vanaf vers 9 gaat de profeet Joël weer verder met alle overige volken, die de Eeuwige naar het Dal van Josafat zal afvoeren om hen daar te berechten:

יואל Yo'el [Joël] 4, in oudere vertalingen hoofdstuk 3:

Vers 9:

- NBG: *"Roept dit uit onder de volken: Heiligt de oorlog, doet de helden opstaan; dat alle krijgslieden aantreden, oprukken!"*
- NBV: *"Roep de volken op: Bereid je voor op de strijd, laat je helden aantreden, laat je strijders nu ten strijde trekken!"*
- HB: *"Kondig dit wijd en zijd aan: maak u klaar voor de oorlog! Laten de beste soldaten aantreden en mobiliseer het leger!"*
- HSV: *"Roep dit op onder de heidenvolken: Verklaar de oorlog! Wek de helden op! Laten zij aantreden en oprukken, alle strijdbare mannen!"*
- GNB: *"Vijanden van Mijn volk: Maak je maar klaar voor de oorlog, roep je officieren op, Laat je soldaten aantreden, ruk maar uit!"*
- BGT: *"De Heer zegt: Luister goed, volken! En maak je klaar om tegen Mij te vechten! Roep de legerleiders bij elkaar en laat alle soldaten komen!"*

Surinaams: *"Bari wroko gi den tra folku: un meki unsrefi klari fu feti. Un kari ala den ofisiri fu unu, meki den srudati tnapu klari, meki den hari go feti!"*

Als de Dag van G'ds oordeel komt roept Hij, die door Zijn profeet spreekt, de heidenvolken op zich te verzamelen, zich voor te bereiden op een oorlog, nog één keer hun haat tegen G'ds land en volk en vooral tegen de heilige stad Jeruzalem uit te leven en ervoor te zorgen dat ze daarvoor al hun krachten bundelen. Vanwege hun grote aantal en brute kracht zullen ze denken dat het voor hen een makkie zou zijn om de overwinning te behalen, maar ze beseffen niet, dat dit tot hun eigen ondergang voert omdat ze in feite opgeroepen worden tot oorlog tegen G'd zelf, die hen uiteraard volledig zal vernietigen. Ook de profeet Micha heeft dit voorspeld: *"Veel volken zijn bij elkaar gekomen om Jeruzalem aan te vallen. Ze zeggen: Wat zou het mooi zijn als die stad verwoest was! Maar die volken begrijpen niet wat de Heer van plan is. Ze snappen niet dat Hij degene is die ze bij elkaar gebracht heeft. De Heer heeft ze verzameld, zodat Hij ze allemaal kan vernietigen! Inwoners van Jeruzalem, maak je klaar om de vijanden te verslaan! Want de Heer zal jullie zo sterk maken als een stier, als een stier met hoorns van ijzer en hoeven van brons. Dan zullen jullie de andere volken vernietigen!"* (מיכָה Micha 4:11-13, Bijbel in gewone Taal). **Surinaams:** *"Nownow furu folku moksi densrefi fu feti nanga yu. Den e taki: Meki den du sani nanga en di no fiti meki un switi un ai. Ma den no sabi san Masra e prakseri. Den no e ferstan notinoti fu a besroiti fu En, taki A tyari den kon na wan leki fa den e tyari a graan ini bosu kon na wan fu naki den ai puru na den tiki. Sion opo, dan yu e masi den. Mi o gi yu wan isri tutu èn den futu fu yu o de fu kopro. Yu o masi furu folku!"*

Toch niet alleen de Eeuwige roept de heidenvolken uitdagend op tot de laatste grote strijd, maar ook zijn tegenstander mobiliseert zijn troepen: *“Toen zag ik dat uit de bek van de draak, uit de bek van het beest en uit de mond van de valse profeet drie onreine geesten tevoorschijn kwamen in de vorm van kikkers. Dat zijn demonische geesten die tekenen verrichten en eropuit gaan om alle koningen op aarde bijeen te brengen voor de strijd op de grote dag van de Almachtige G'd!”* (חִזְיֹון Chizayon [Openbaring] 16:13-14, NBV). Bijbel in gewone Taal: *“Ze riepen hen bij elkaar voor de strijd. Deze strijd zal gevoerd worden op de dag dat de machtige G'd oordeelt over de mensen!”* **Surinaams:** *“Dan mi si dri takru yeye di gersi todo: wan kmopo ini a mofo fu a bigi kaiman, wan trawan kmopo ini a mofo fu a fosi meti, en ete wan trawan kmopo ini a mofo fu a wan di e kari en srefi a profeti. Den dri takru yeye disi na yeye fu didibri. Den e meki den sma si marki, en den e go na den tiriman fu heri grontapu fu tyari den kon nawan, fu go feti tapu a bigi dei fu Gado di abi Ala Makti!”*

Deze oproep tot de strijd zien we ook weer terug in de profetie van Jesaja: *“Roep op tot de strijd, volken, beef van angst! Luister, volken van de verste hoeken van de aarde. Gord je wapens aan en beef van angst, ja, gord je wapens aan en beef van angst! Smeed een plan - het zal verijdeld worden; sluit een verbond - het zal nergens toe leiden. Want G'd is met ons!”* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 8:9-10, NBV). Groot Nieuws Bijbel: *“Volken der aarde, roep maar: Ten aanval! Eens zal angst jullie overvallen! Mensen, waar ook ter wereld, luister! Bereid je maar voor op de oorlog, tref maar voorbereidingen, eens zal angst jullie overvallen, panische angst! Maak maar plannen, ze worden verijdeld; sluit maar overeenkomsten, ze halen toch niets uit, want G'd is met ons!”* **Surinaams:** *“Folku, un kan kari un legre fu hari go feti, ma un mus frede. Un arki, folku fu den moro fara uku fu grontapu. Un tai un fetisani na un seibere, ma un mus frede. Un tai un fetisani na un seibere, ma un mus frede. Un kan sidon prakseri fu du wan sani, ma a no o psa. Un kan meki mofo fu du wan sani makandra, ma a no o go doro, bika Gado de nanga wil!”*

Aldus daagt de G'd van Israël de machten van de duisternis en hun aardse handlangers uit tot de laatste grote strijd tegen Hem en Zijn Gezalfde: *“Waarom gaan de volken tekeer? Ze smeden plannen die toch niet zullen slagen. De koningen van de aarde maken zich klaar voor de strijd. Ze sluiten zich bij elkaar aan en komen in opstand tegen de Heer en tegen de Man die Hij tot Koning heeft gezalfd. Ze zeggen: We willen niet dat zij over ons heersen! We willen niet dat zij ons vertellen wat wel en niet mag! G'd in de hemel trekt zich niets van hun plannen aan. De Heer lacht om hen! Dan spreekt Hij woedend tegen hen! Als ze zien hoe kwaad Hij is worden ze doodsbang!”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 2:1-5, BasisBijbel).

Surinaams: *“Fu sanede den folku e meki opruru? Fu sanede den e sidon e prakseri sani di no abi no wan warti? Den kownu fu grontapu e meki densrefi klari fu feti, tiriman e span anu fu feti nanga Masra, nanga a kownu di A salfu. Den e taki: Meki un koti den titei fu den, meki un puru den keti fu den na un neki! A Wan di sidon tapu en kownusturu ini heimel e lafu, Masra e teki den meki spotu. Dan A e bari den na ini atibron, den e skreki te fu dede fu a hebi atibron fu En!”* De reactie van de Eeuwige is huiveringwekkend! Eerst lacht Hij ze uit, maar dan wordt Hij zo boos en toornig dat zij in angst voor Hem ineenkrimpen! G'd heeft heel veel geduld en geeft keer op keer weer nieuwe kansen omdat Hij de mensen in hun zwakte en onvolmaaktheid best wel tegemoet wil komen. Maar als mensen bewust weigeren zich aan Hem te onderwerpen, aan Hem niet dienstbaar willen zijn en Zijn land en volk, Zijn oogappel, aantasten dan raakt Zijn geduld wel op en dan raast Zijn g'ddelijke toorn over hen, want dat is zelfs voor onze liefdevolle en vergevingsgezinde G'd volstrekt onaanvaardbaar!

Vers 10:

NBG: *“Smeedt uw ploegscharen tot zwaarden en uw snoeimessen tot speren; de zwakke zegge: Ik ben een held!”*

NBV: *“Smeedt je ploegijzers maar om tot zwaarden en je snoeimessen tot speren; en laat de zwakke zich een held betonen!”*

BGT: *“Zelfs zwakke mannen moeten meedoen aan de oorlog. Laat het gereedschap waarmee jullie op het land werken, smelten in het vuur. En maak er wapens van!”*

GNB: *Smeed je ploegijzers om tot zwaarden, je snoeimessen tot speren. Maak je maar sterk, zwakkelingen!”*

BB: *"Smeed de ploegen en snoeischaren om tot zwaarden en speren!
Laten ook zwakke mensen zichzelf moed inspreken en zeggen: Ik ben een held!"*

Surinaams: *"Teki den isri wrokosani fu drai doti, meki deigri fu den! Teki den nefi fu koti grasi, meki lansri fu den! Swakiwan, tnapu leki bun fetiman!"*

In dit vers worden de heidenvolken opgeroepen om zich tot de tanden te bewapenen, dat ze ervoor moeten zorgen dat ze bij hun aanval geen gebrek aan wapens zullen hebben en zelfs het metaal van al hun gereedschappen zoals ploegscharen en snoeimessen daarvoor moeten omsmelten. De beeldende taal, die de profeet Joël hiervoor gebruikt, staat in schril contrast met soortgelijke beelden elders, want dat de legers van de vijandige naties zich zodanig voor deze laatste oorlog moeten bewapenen is precies het tegenovergestelde van wat G'd zegt dat er gebeuren zal nadat deze oorlog is beëindigd: *"Hij zal rechtspreken tussen de volken, over machtige naties een oordeel vellen! Zij zullen hun zwaarden omsmeden tot ploegijzers en hun speren tot snoeimessen. Geen volk zal nog het zwaard trekken tegen een ander volk, geen mens zal meer weten wat oorlog is!"* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 2:4 en מִיכָה Micha 4:3, NBV). **Surinaams:** *"A sa koti krutu mindri folku, A sa taigi bigi kondre suma abi leti. Dan den o teki den deigri èn meki wrokosani fu en fu drai doti. Den o teki den lansri èn meki wrokosani fu koti grasi. Folku no sa hari go feti moro nanga trawan, den no sa leri moro fa fu feti nanga trawan!"* Maar zover is het helaas nog niet, want in Joël 3:10 is het vooralsnog andersom en niemand zal zich verontschuldigen met ongeschiktheid tot het dragen van wapens. Zelfs de zwakkelingen zullen zich laten meeslepen door het enthousiasme van de oorlogsretoriek en hun diep gewortelde Jodenhaat!

Vers 11:

NBG: *"Maakt u op en komt, alle volken van rondom, en verzamelt u!
Doe, o Here, Uw helden daarheen afdalen!"*
NBV: *"Haast je, volken rondom, verzamel je!
O Heer, zend dan Uw legermacht daarheen!"*
HB: *"Maak u klaar en verzamel u, alle omringende volken.
Ja, Here, laat nú Uw dappere strijders daarheen afdalen!"*
GNB: *"Volken, kom je melden, verzamel je in het Josafatdal.
Heer, laat Uw leger daarheen oprukken!"*
BGT: *"Iedereen moet nu naar het Oordeelsdal komen!
Dan stuur Ik Mijn leger op u af!"*

Surinaams: *"Un kon, ala folku, un kon na wan ini a Yosafatdal. Masra, meki a legre fu yu hari go drape!"*

In het eerste deel van dit vers worden alle volken van rondom Israël wederom opgeroepen, zich te verzamelen voor een laatste, gecoördineerde aanval op de heilige stad vanuit het oosten. In het tweede deel van het vers roept de profeet daarentegen de Eeuwige op, om Zijn legermacht op hen af te sturen. In de Hebreeuwse grondtekst staan hier de woorden נָחַת nachat, dat "neerkomen", "naar beneden komen", "afdal" betekent, en גִּבּוֹרֵיךָ giboreicha: Uw sterke helden! De profeet verzoekt dus letterlijk, dat de Eeuwige Zijn sterke helden moet laten afdalen, dus dat Hij ze vanuit de hemel naar beneden moet laten komen. Uit תְּהִלִּים Tehilim [Psalmen] 103:20-21 blijkt namelijk, dat met *"Zijn sterke helden"* de engelen bedoeld zijn: *"Loof de Heere, u, Zijn engelen, sterke helden, die Zijn woord uitvoeren, gehoorzaam aan het woord dat Hij spreekt. Loof de Heere, al Zijn legermachten, dienaren van Hem, die Zijn welbehagen doen!"* (Herziene Statenvertaling). Het Boek: *"Laten de engelen de Here loven en prijzen. Zij zijn sterke helden die Zijn woord uitvoeren en luisteren naar Zijn stem. Laten alle hemelse legers de Here prijzen. Zij zijn de dienaren die Zijn wil uitvoeren!"*
Surinaams: *Un engel fu Masra, prijse En, un dyadya fetiman di e du san A e taki, un di e arki En sten. Prijse Masra, ala un engel, un knekti fu En di e du En wani!"*

Dit laat duidelijk zien, dat deze laatste grote veldslag niet alleen door menselijke legers zal worden uitgevochten, maar ook door bovennatuurlijke strijders, die onzichtbaar zijn voor het menselijke oog. Terwijl de Antichrist naast zijn menselijke strijdkrachten ook zijn demonische legers in het veld brengt, zal de G'd van Israël naast de IDF ook Zijn hemelse legermachten laten optrekken om de heilige stad te verdedigen, aangevoerd door Yeshua haMashiach. De apostel Yochanan [Johannes] mocht dit tafereel aanschouwen in een visioen, die hij als volgt heeft beschreven: *"Ik zag de hemel opengaan en er kwam een wit paard tevoorschijn. De Ruiter op dat paard wordt 'Trouw' en 'Vol Waarheid' genoemd. Hij oordeelt en strijdt op een rechtvaardige manier. [...] En de hemelse legers, gekleed in schone, witte, linnen kleren, volgden Hem op witte paarden. [...] Toen zag ik het beest en de koningen van de aarde. Zij en hun legers waren bij elkaar gekomen om te strijden tegen de Ruiter op het witte paard en Zijn leger!"* (חזירון Chizayon [Openbaring] 19:11, 14 en 19). **Surinaams:** *"Baka dati mi luku, dan mi si tak' heime! opo. Ne mi si wan weti asi. A Wan di sidon na tapu a asi, den e kari: 'A Wan di yu kan fertrow, a Wan di no e lei'. Tapu wan leti fasi A e krutu den feyanti fu En èn A e feti nanga den. [...] Den legre san de na heime! ben rei na En baka na tapu weti asi, en den ben weri krin weti linnen krosi. [...] Dan mi si a meti san ben kmopo ini a se, nanga den kownu fu grontapu nanga den legre fu den. Den ben kon makandra fu feti nanga a Wan di sidon na tapu a asi, nanga a legre fu En!"*

Ook Sha'ul [Paulus] beschrijft deze toekomstige gebeurtenis in zijn tweede brief aan de gelovigen in Thessalonica: *"Dat zal gebeuren op de dag dat de Heer Jezus [Yeshua] terugkomt uit de hemel. Hij komt met Zijn leger van engelen, en met een groot vuur. Dan zal Hij de mensen straffen die G'd niet kennen en het goede nieuws over onze Heer Jezus [Yeshua] niet willen geloven!"* (2 Thessalonicenzen 1:7-8, Bijbel in gewone Taal). **Surinaams:** *"Ma te Masra Yesus [Yeshua] drai kon baka fu heime! nanga den tranga engel fu En, na ini wan bigi faya, A o gi unu di de ini nowtu now, rostu makandra nanga wi. Dan ala den sma di no sabi Gado èn di no wani du san a Bun Nyunsu fu wi Masra Yesus [Yeshua] e taki, o kisi den strafu!"* Zelfs koning David wees in תהלים Tehilim [Psalmen] 110:5-6 reeds op deze laatste strijd: *"De Here is aan Uw rechterzijde en verlaat U niet. Op de dag van Zijn toorn vernietigt Hij de koningen van deze aarde. Hij spreekt het vonnis over de ongelovigen uit en de lijken stapelen zich op. Hij vernietigt hen, waar zij ook zijn!"* (Het Boek). **Surinaams:** *"Masra tnapu na yu let'anu sei. Te En ati bron, A e masi den kownu. A e leisi strafu gi den folku, dedeskin e didon tapu makandra A e broko a makti fu den ala sei na grontapu!"*

Vers 12:

- NBG: *"Laat de volken opstaan en oprukken naar het Dal van Josafat, want daar zal Ik zitten om alle volken van rondom te richten!"*
- NBV: *"Laat de volken aantreden, laat ze optrekken naar de Vallei van Josafat; daar zal Ik Mijn oordeel over hen vellen!"*
- WV: *"Laten de heidenvolken opgewekt worden en oprukken naar het Dal van Josafat, want daar zal Ik zitten om te berechten alle heidenvolken van rondom!"*
- HB: *"Laten de volken zich verzamelen in het Dal waar de Here oordeelt, want daar zal Ik zitten om hen allemaal te vonnissen!"*
- BGT: *"Kom hierheen, volken. Kom naar het Oordeelsdal. Daar ben Ik om jullie allemaal te straffen!"*

Surinaams: *"Ala folku mus kon, den mus hari kon na a Yosafatdal. Drape Mi o krutu den!"*

In dit vers wordt het Dal van Josafat, in het Hebreeuws עמק יהושפט Emeq Y'hoshafat, voor de tweede keer bij naam genoemd als de plaats waar de heidenvolken berecht zullen worden. HaShem, de Opperste Rechter, zit hen daar op te wachten om degenen die de strijd overleefd hebben, te vonnissen zoals Jesaja schrijft: *"De Heer bereidt Zijn rechtsgeding voor, Hij staat klaar om over volken vonnis te wijzen!"* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 3:13, NBV). NBG: *"De Here maakt Zich gereed om Zijn rechtsgeding te voeren en Hij staat klaar om volken te richten!"* **Surinaams:** *"Masra teki En presi fu koti krutu, A tnapu klar'klari fu leisi*

strafu gi folku!" Dit is een duidelijke verwijzing naar het oordeel over de volken bij de wederkomst van Yeshua.

De heidenen worden opgeroepen om op te trekken naar het Dal van Josafat, om daar hun vonnis te horen: *"Volken van de aarde, kom allemaal hierheen en luister goed! Alle bewoners van de aarde moeten luisteren! Want de Heer is woedend op jullie, Hij is kwaad op al jullie legers. Hij zal die legers allemaal vernietigen! En de doden zullen op het veld blijven liggen, ze worden niet begraven. Hun lichamen zullen weggroten, de stank is vreselijk. Het bloed zal van de bergen stromen!"* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 34:1-3, Bijbel in gewone Taal).

BasisBijbel: *"Volken, kom dichterbij om te luisteren naar wat ik zeg. Landen, let op! Laat de hele aarde goed naar me luisteren! De Heer is woedend op de volken en op hun legers. Hij heeft besloten al die legers te vernietigen en af te slachten! Overal in het rond zullen de doden liggen. De stank van hun lijken zal opstijgen. De bergen zullen druipen van het bloed!"*

Surinaams: *"Folku, un kon krosbei fu arki! Kondre, un kaka un yesi! Meki grontapu nanga ala sma en nanga ala sani di e libi na en tapu arki. Bika Masra ati e bron tapu ala folku, A de fu lusu En atibron tapu ala den legre fu den. A o puru den na pasi, A gi den abra fu tyari go srakti. Den dedewan fu den o didon na gron sondro fu sma beri den, a tingi smeri fu den dedeskin o opo go na loktu, a brudu fu den e droipi fu den bergi!"*

Hier zien we de Eeuwige op Zijn rechterstoel zitten zoals Joël in vers 2 had aangekondigd om met de heidenvolken een bloedige gerichtsdag te houden, vanwege al hun slechtheid en al hun wreedheden tegen Zijn uitverkoren volk dat zij over de hele wereld hebben verstrooid en al hun aanvallen op Zijn land Israël, dat zij in stukken hebben verdeeld. De uitdaging in vers 9 wordt hier in vers 12 veranderd in een dagvaarding. Het is niet meer: *"Kom maar op, als je durft!"*, maar: *"Je moet komen, of je wilt of niet!"*, want er is geen ontkomen aan G'ds oordeel en de daaraan voorafgaande bloedige massale slachtpartij.

Vers 13a:

NBG: *"Slaat de sikkel erin, want de oogst is rijp!"*

NBV: *"Sla de sikkel erin, het is tijd om te oogsten!"*

HB: *"Sla de sikkel er nu in, want het is tijd om te oogsten!"*

Surinaams: *"Den na ogri-ati sma. Un koti den nanga babun-nefi, bika a ten fu koti doro!"*

De beeldspraak, die in dit vers gebruikt wordt, zien we ook in חִזְיוֹן Chizayon [Openbaring] 14:14-16 weer terug: *"En ik zag en zie, een witte wolk, en op de wolk iemand gezeten als eens mensen Zoon met een gouden kroon op Zijn hoofd en een scherpe sikkel in Zijn hand. En een andere engel kwam uit de tempel en riep met luider stem tot Hem, die op de wolk gezeten was: Zend Uw sikkel uit en maai, want de ure om te maaien is gekomen, want de oogst der aarde is geheel rijp geworden. En Hij, die op de wolk gezeten was, zond Zijn sikkel uit op de aarde, en de aarde werd gemaaid!"* (NBG). **Surinaams:** *"Baka dati mi luku, dan mi si wan weti wolku. Wan sma ben sidon tapu a wolku, a ben gersi wan mansma. A ben weri wan gowtu kownu-ati na tapu en ede, en ini en anu a ben hori wan srapu babun-nefi. Dan wan tra engel kmopo na ini a Santa Presi e bari nanga tranga sten gi a wan di sidon na tapu a wolku taki: Go nanga yu babun-nefi go koti, bika a yuru fu koti doro. Koti, bika ala den aleisigron na grontapu lepi kba. Ne a wan di ben sidon na tapu a wolku go nanga en babun-nefi na grontapu. Dan a koti a aleisi na grontapu!"*

Bij de oogst wordt het rijpe koren door de maaiers afgesneden en het onkruid met scherpe sikkels verwijderd en in het vuur gegooid. De maaiers met de sikkels zijn de engelen. Yeshua heeft deze gelijkenis uitgelegd: *"De akker is de wereld; het goede zaad, dat zijn de kinderen van het Koninkrijk; het onkruid zijn de kinderen van de boze; de vijand, die het gezaaid heeft, is de duivel; de oogst is de voleinding der wereld; de maaiers zijn de engelen. Zoals nu het onkruid verzameld wordt en met vuur verbrand, zo zal het gaan bij de voleinding der wereld. De Zoon des mensen zal Zijn engelen uitzenden en zij zullen uit zijn Koninkrijk verzamelen al wat tot zonde verleidt en hen, die de ongerechtigheid bedrijven, en zij zullen hen in de vurige oven werpen; daar zal het geweest zijn en het tandengeknars!"* (מתי'יהו Matit'yahu [Mattheüs] 13:38-42, NBG). **Surinaams:** *"A gron na grontapu. Den bun siri na den sma di*

Gado e tiri. A grasi na den sma di e waka na didibri baka. A feyanti di sai a grasi na didibri. A ten fu koti den lepi nyanyan na a kba fu a ten disi. Den sma di o koti den lepi nyanyan na den engel. Leki fa den e tyari a grasi kon na wan fu bron ini faya, so a sa de na a kba fu a ten disi. A Manpikin fu Libisma sa seni den engel fu En go mindri den sma di Gado e tiri. Den sa puru ala sani san e meki den sma sondu, nanga ala sma di e du kruktu. Den engel sa fringi den go ini a faya onfu, pe den sa krei en kaw den tifi!"

Yochanan [Johannes] gaat verder met de beschrijving van zijn visioen: "Er kwam een andere engel uit de hemelse tempel, die ook zo'n scherpe sikkel had. Bij het altaar vandaan kwam weer een andere engel, degene die zeggenschap heeft over het vuur. Hij riep de engel met de scherpe sikkel luid toe: Laat je scherpe sikkel komen om de druiven te oogsten in de wijngaard op de aarde, want de druiven zijn rijp! Toen wierp de engel zijn sikkel op de aarde, en hij oogstte de druiven in de wijngaard op de aarde en gooide ze in de grote perskuip van G'ds woede!" (חִזְיֹון Chizayon [Openbaring] 14:17-19, NBV). **Surinaams:** "Dan ete wan engel kmopo na ini a Santa Presi san de na heimel. A engel dati ben abi wan srapu babun-nefi tu. Dan wan tra engel di ben mus sorgu fu a faya fu a altari, kmopo na sei a altari. A bari nanga tranga sten gi a engel di abi a srapu babun-nefi taki: Go nanga yu babun-nefi go koti den bosu fu den droifibon na grontapu, bika den droifi lepi. Ne a engel go nanga en babun-nefi na grontapu, a koti den droifi na grontapu, dan a fringi den go ini abi gi baki pe den e stampu den droifi. A baki disi na a faya atibron fu Gado!"

Vers 13b:

NBG: "Komt, treedt, want de perskuip is vol; de wijnbakken stromen over.
Want hun boosheid is groot!"

NBV: "Kom de wijnpers treden, de persbak is vol; de kuipen lopen over,
Zo talrijk zijn hun misdaden!"

GNB: "Misdadig zijn ze, zet de sikkel erin, het is tijd om te oogsten;
plet de druiven, de kuipen zijn vol, ze lopen over van al het kwaad!"

BB: "Snijd de druiventrossen af! Want de oogst is rijp. Pers de druiven uit!
Want de druivenpers zit vol en de bakken met druivensap stromen over.
Want deze volken hebben vreselijke dingen gedaan!"

BGT: "Ik zal jullie als rijpe druiven kapot trappen!
Want jullie hebben veel slechte dingen gedaan!"

HB: "Vooruit, trap de druiven plat in de perskuip, want hij is boordevol
en stroomt zelfs over van de g'ddeloosheid van die mensen!"

Surinaams: "Un masi den droifi, den tobo furu taki den e lon abra fu ala a ogri!"

Evenals Yo'el [Joël] vergelijkt ook Yochanan [Johannes] de g'ddeloze volken met druiven die rijp zijn voor de wijnpers: "En de wijnpersbak werd getreden buiten de stad, en er kwam bloed uit de wijnpersbak, tot aan de tomen van de paarden, zestienhonderd stadiën ver!" (חִזְיֹון Chizayon [Openbaring] 14:20, Herziene Statenvertaling). **Surinaams:** "A baki disi na a faya atibron fu Gado en a de doro sei fu a foto. Drape den stampu den droifi, dan brudu lon leki wan liba kmopo na ini a baki. A liba disi ben langa dri hondro kilometer!" De vermelding, dat de rijpe druiven in de grote wijnpersbak van G'ds toorn buiten de stad werden vertrapt waarbij er een enorme stroom bloed uit kwam, duidt erop, dat de bloedige veldslag buiten Jeruzalem zal plaatsvinden.

Yeshua voltrekt persoonlijk het strafgericht over de vijanden van Zijn volk, daarbij niets en niemand sparend door hen als druiven in de wijnpersbak te vertrappen. Dit zag Yochanan zijn visioen: "En Hij was bekleed met een in bloed gedoopt bovenkleed, en Zijn naam luidt: het Woord van G'd. [...] En Hij treedt de wijnpersbak van de wijn van de grimmige toorn van de almachtige G'd! Er stond op Zijn bovenkleed en op Zijn dij deze Naam geschreven: Koning der koningen en Heere der heren!" (חִזְיֹון Chizayon [Openbaring] 19:13 en 15b-16, Herziene Statenvertaling). **Surinaams:** "A ben weri wan krosi san ben dopu na ini brudu, èn En nen na: A Wortu fu Gado. [...] Neleki fa den e stampu droifi na ini wan baki fu meki win, na so A o stampu den folku na ini a baki fu a faya atibron fu Gado di abi Ala Makti. A sani

san skrifi na tapu En krosi èn na tapu En bowtu na: Kownu fu ala kownu, nanga Masra fu ala masra!"

De profeet Jesaja vraagt de Eeuwige: "Hoe komen Uw kleren zo rood, als de kleren van iemand, die de wijnpers treedt? Ik heb de perskuip alleen getreden, geen van de volken hielp Mij daarbij. Ik trad hen in Mijn woede, vertrapte hen in Mijn toorn. Hun bloed bespatte Mijn kleren, al Mijn kleren werden besmeurd. Ik had besloten tot een dag van wraak, het jaar van vergelding was aangebroken. [...] Ik heb de volken in Mijn woede vertrappt, met Mijn toorn heb Ik hen dronken gevoerd. Hun bloed liet Ik op aarde neervloeien!" (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 63:2-4 en 6, NBV). **Surinaams:** "Fa a krosi fu yu du redi so? Fa den krosi fu yu gersi den krosi fu wan sma di e masi droifi nanga en futu? Na fu di mi wawan ben de ini a baki e masi den droifi. No wan fu den folku ben de nanga mi. Mi masi den nanga atibron, nanga hebi atibron mi traputrapu den. A brudu fu den kon na tapu a krosi fu mi, a pori mi krosi. Bika a dei dati Mi ben prakseri soso fu pai den baka. A yari ben doro tu fu tyari ferlusu. [...] Nanga atibron mi traputrapu folku, Mi drungu den ini Mi hebi atibron, Mi meki a brudu fu den lon na gron!"

Vers 14:

- NBG: "Menigten, menigten in het Dal der Beslissing,
want nabij is de dag des Heren in het Dal der Beslissing!"
- BB: "Er is een enorm grote menigte mensen in het Dal van Beslissing.
Want de Heer is daar gekomen om over hen recht te spreken!"
- BGT: "Er zullen heel veel mensen in het Oordeelsdal zijn.
Daar zal Ik beslissen wie Ik zal straffen. Want de dag dat Ik kom, is dichtbij!"
- HB: "Massa's mensen wachten in het dal op hun vonnis.
Want de Dag van de Here komt eraan in het Dal van het Oordeel!"
- NBV: "Dichte drommen bijeenin de Vallei van het Oordeel!
Nabij is de Dag van de Heer. Daar zal Hij oordelen!"

Surinaams: "Libisma leki pesi, ini a dal pe a krutu o koti. A dei fu Masra de krosbei. Drape A o koti krutu!"

Yom HaShem, bij velen bekend als de Dag des Heren, zal de dag zijn, waarop over ieders eeuwige staat zal worden beslist in het Dal der Beslissing ofwel het Dal des Oordeels, dat eerst het Dal van Josafat werd genoemd. Ontelbare menigten zullen daar bijeenvergaderd worden, om hun beslissend vonnis te horen. De Dag des Heren wordt altijd genoemd als nabij om ons ervoor te waarschuwen en ons op te roepen om nu reeds de juiste beslissing voor ons eigen leven en ons eigen zielenheil te nemen.

Wij moeten er altijd gereed voor zijn! In de verzen 11 en 12 van hoofdstuk 2 zegt de profeet Joël derhalve: "De Dag van de Here zal een verschrikkelijke, huiveringwekkende dag zijn. Wie kan hem verdragen? Daarom zegt de Here: Kom nu bij Mij terug, nu kan het nog! Geef Mij heel uw hart. Kom met vasten, tranen en in rouw!" (Het Boek). **Surinaams:** "Ma na Masra e opo En sten, na En e go na fesi fu En legre. Na wan bigi tranga legre, di e du san En wani. A dei fu Masra o de wan hogri dei, nanga furu sari. Suma o man tan na libi? Masra e taigi un ete wan leisi taki: Un drai kon baka na Mi, nanga un heri ati. Un mus faste, un mus sari, un mus row!"

Vers 15:

- NBG: "De zon en de maan worden zwart en de sterren trekken haar glans in!"
- WV: "De zon en de maan verduisteren, de sterren verliezen hun licht!"
- HB: "De zon en de maan zullen worden verduisterd en de sterren zullen verbleken!"
- BB: "De zon is verduisterd. De maan schijnt niet meer. De sterren geven geen licht meer!"

Surinaams: "A son no e gi faya moro, munkenki kon dungru. No wan stari no e brenki moro!"

In hoofdstuk 2, vers 10 heeft de profeet dit ook reeds voorspeld als op die dag het ontelbaar grote internationale leger op de heilige stad afstormt en Yeshua met Zijn enorme hemelse troepenmacht eraan zal komen om Zijn volk te redden: *“De aarde beeft voor hun komst en de hemel trilt van angst. De zon en de maan worden verduisterd en de sterren verbleken!”* (Het Boek). NBV: *“Bij die aanblik beeft de aarde, siddert de hemel; zon en maan worden verduisterd, sterren doven hun glans!”* **Surinaams:** *“Te den e kon grontapu e beifi, heimele e seki. A son no e gi faya moro, munkenki e kon dungru. No wan stari no e brenki moro!”* Dit heeft ook Yeshua zelf voorspeld in zijn rede over de laatste dingen: *“Terstond na de verdrukking dier dagen zal de zon verduisterd worden en de maan zal haar glans niet geven en de sterren zullen van de hemel vallen en de machten der hemelen zullen wankelen!”* (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 24:29, NBG). **Surinaams:** *“Let' na baka a pinaten fu den dei dati, a son o kon dungru èn a munkenki no o gi faya. Den stari o fadon kmoto na loktu, èn ala den makti di de na loktu o seki!”*

Vers 16:

NBG: *“En de Here brult uit Sion en verheft Zijn stem uit Jeruzalem, zodat hemel en aarde beven. Maar de Here is een schuilplaats voor Zijn volk en een veste voor de kinderen Israëls!”*

NBV: *“De Heer brult vanaf de Sion, Hij gromt vanuit Jeruzalem, zodat hemel en aarde beven. Maar voor Zijn volk is de Heer een toevlucht, Israël biedt Hij bescherming!”*

HB: *“De Here brult uit Sion en laat Zijn stem in Jeruzalem weerklinken zodat de hemel en de aarde beven. Maar voor Zijn volk Israël zal de Here een toevluchtsoord zijn, een veilige vesting!”*

BB: *“De Heer zal als een Leeuw brullen vanuit Jeruzalem, zodat de hemel en de aarde beven! Maar Zijn eigen volk zal bij Hem zo veilig zijn als in een schuilplaats!”*

HSV: *“De Here zal vanaf Sion brullen als een leeuw, vanuit Jeruzalem zal Hij Zijn stem laten klinken, zodat hemel en aarde zullen beven. Maar de Here is een toevlucht voor Zijn volk en een vesting voor de Israëlieten!”*

Surinaams: *“Masra e bari leki wan lew ini Sion, A e meki den yere En sten di e kmoto fu Yerusalem. Heimele nanga grontapu e beifi. Ma gi en folku, A de wan kibripresi, A e kibri Israel!”*

Voor de g'ddelozen zal het een verschrikkelijke dag zijn. Dan zal de Eeuwige brullen vanaf de Tziyon [Sion] in Jeruzalem. Op die dag zal Zijn stem voor de g'ddelozen verschrikkelijk en angstaanjagend zijn als het gebrul van een leeuw, hetgeen de Eeuwige ook aan de profeet Amos liet zien in een visioen: *“De Heer brult als een leeuw vanuit Sion, vanuit Jeruzalem!”* (עמוס Amos 1:2, Groot Nieuws Bijbel). Herziene Statenvertaling: *“De Here zal vanaf Sion brullen als een leeuw, vanuit Jeruzalem zal Hij Zijn stem laten klinken!”* **Surinaams:** *“A taki: Masra e bari leki wan lew na Sion, A e opo En sten na Yerusalem!”*

De profeet Jeremia gebruikte precies dezelfde bewoording: *“De Heer zal brullen als een leeuw! Vanuit Zijn heilige huis in de hemel zal Hij luid brullen tegen Jeruzalem, de plaats waar Hij woont. Hij zal schreeuwen als iemand die in de druivenpers de druiven trapt! Hij zal roepen tegen alle bewoners van de aarde! Het geluid van Zijn stem zal over de hele aarde te horen zijn. Want de Heer begint een rechtszaak tegen de volken. Hij zal iedereen doden die zich niets van Hem aantrekken!”* (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 25:30-31, BasisBijbel).

Surinaams: *“Leki fa lew e bari, na so Masra o bari kmoto fu heimele. A o opo En sten ini a santa tanpresi fu En. A o bari gi a pipel fu En, A o bari gi den sma fu grontapu, leki fa den man e bari di e masi droifi. A babari fu feti o de fu yere te na a kbpasi fu grontapu, bika Masra e tyari ala folku go na krutu. A e leisi strafu gi ala libisma. Den ogri-ati sma A e meki dede na ini feti. Na so Masra taki!”*

Jesaja beschreef dit tafereel eveneens, maar met andere woorden: *“Er klinkt tumult in de stad, een luide stem uit de tempel! Het is de stem van de Heer, die Zijn vijanden vergeldt naar hun daden!”* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 66:6, NBV). Het Boek: *“Wat is dat voor een*

opschudding in de stad? Wat komt daar voor een vreselijk lawaai uit de tempel? Het is de stem van de Here, die vergelding over Zijn vijanden brengt!” **Surinaams:** “Wan babari e kmopo fu a foto, a babari e kmopo fu a tempel. Na a sten fu Masra, A e pai den feyanti fu En san den fiti fu kisi!” De stem van de Eeuwige zal de oren doen tuiten van diegenen, die onverzoenlijke vijanden blijven van G'ds koninkrijk, en hen zo'n schrik aanjagen, die zelfs de hemel en de aarde in ontsteltenis zal brengen op die grote dag, maar voor de rechtvaardigen zal het een blijde dag zijn, want de Eeuwige zal voor Zijn volk de toevlucht zijn zoals de psalmist schreef: “G'd is voor ons een veilige schuilplaats, een betrouwbare hulp in de nood!” (תהלים Tehilim [Psalmen] 46:2, NBV). Het Boek: “Bij G'd vinden wij bescherming, Hij is onze kracht. In de moeilijkste omstandigheden bleek steeds weer dat Hij ons te hulp komt!” **Surinaams:** “Gado na wi kibripresi, na En e gi un krakti tu, A de krosbei fu yepi wi te wi de na ini benawtu!”

Vers 17:

- NBG: “En gij zult weten, dat Ik, de Here, uw G'd ben, die woon op Sion, Mijn heilige berg, en Jeruzalem zal een heiligdom zijn, en vreemdelingen zullen er niet meer doortrekken!”
- NBV: “Dan zullen jullie inzien dat Ik, de Heer, jullie G'd, woon op de Sion, Mijn heilige berg. Jeruzalem zal een heilige stad zijn; vreemden zullen er niet meer binnengaan.
- BGT: “Ze zullen weten dat de Heer hun G'd is. Hij woont op de heilige berg Sion. En Jeruzalem zal weer een heilige stad zijn. Andere volken zullen daar niet meer komen!”
- HB: “Dan zult u eindelijk weten dat Ik, de Here, uw G'd ben en Mijn woonplaats is gevestigd op Sion, Mijn heilige berg. Jeruzalem zal heilige grond zijn waarover geen vreemde legers meer zullen trekken!”
- GNB: “Hij zegt: Israël, je zult weten, dat Ik, de Heer, je G'd ben. Ik zal wonen op de heilige berg Sion, Jeruzalem zal Mijn heiligdom zijn, geen vreemdeling komt er meer binnen!”
- BB: “De Heer zegt: Jullie zullen beseffen, dat Ik jullie Heer en G'd ben die op de heilige berg Sion woont. Jeruzalem zal Mijn heiligdom zijn. Er zullen geen vreemdelingen meer naar binnen mogen!”

Surinaams: “A taki: Israel, yu sa sabi taki Mi, Masra, na yu Gado. Mi e libi tapu a santa bergi Sion. Yerusalem sa de Mi santa presi, no wan doroseisma sa kon moro na ini!”

Dat de berg Tziyon [Sion] in Jeruzalem G'ds heilige berg is heeft de profeet reeds eerder vermeld in G'ds nadrukkelijke waarschuwing, dat de oprukkende legers van de Antichrist voor de poorten van Jeruzalem zullen verschijnen: “Blaas de ramshoorn op de Sion, blaas alarm op Mijn heilige berg! Laat alle inwoners van het land beven van ontzetting: de dag van de Heer komt! Hij is nabij!” (יִרְאֵל Yo'el [Joël] 2:1, NBV). BasisBijbel: “Blaas op de ramshoorn in Jeruzalem! Sla alarm op Mijn heilige berg Sion! Laten de bewoners van het land beven van angst, want de dag van G'ds straf komt eraan!” **Surinaams:** “Un bro a tutu. Bro en tapu a santa bergi Sion meki ala sma yere. Un mus beifi sma fu Yuda, bika a dei fu Masra e kon! A de krosbei!” De legerscharen van de Antichrist zullen vele verdedigers van Jeruzalem met ongekende wreedheid afslachten, maar dan opeens grijpt de Eeuwige in als zij in hun benauwdheid Zijn naam aanroepen: “Dan zal ieder die de naam van de Heer aanroept, ontkomen: op de Sion in Jeruzalem, is een toevlucht te vinden, zoals de Heer heeft beloofd; ieder die Hij roept zal worden gered!” (יִרְאֵל Yo'el [Joël] 3:5, NBV). **Surinaams:** “Dan Mi sa ferlusu ala sma di e kari a nen fu Masra. Bika kibripresi de tapu a bergi Sion, yepi na ini Yerusalem, leki fa Mi, Masra, taki. Ën den wan di o feni yepi, na den wan di Masra kari!”

En nu zegt de Eeuwige dat Hij daarna weer op de berg Tziyon [Sion] in Jeruzalem zal wonen: “Dit zeg Ik, de Heer: Ik keer terug naar de berg Sion. Ik zal weer wonen binnen de muren van Jeruzalem. Jeruzalem zal genoemd worden Trouwe Stad en Mijn berg Heilige Berg!” (זְכַרְיָה Zechar'ya [Zacharia] 8:3, Groot Nieuws Bijbel). **Surinaams:** “Na so Masra fu ala sani taki: Mi sa drai go baka na Sion. Mi sa tan na ini Yerusalem. Den sa kari Yerusalem: a foto di yu kan fertrow. A bergi fu Masra Sebaot den sa kari: A santa bergi!” Dit heugelijke

feit wordt ook de psalmist bezongen: “De Heer heeft Sion verkozen en als woonplaats begeerd: Dit is, voor altijd, Mijn rustplaats, hier verlang Ik te wonen!” (תהלים Tehilim [Psalmen] 132:13-14, NBV). **Surinaams:** “Na Masra srefi teki Sion, na drape A ben wani meki a oso fu En. A ben taki: Na dyaso Mi o tan fu tēgo, na dyaso Mi o libi, na a presi disi Mi ben wani!”

In vers 17 van Joël 4 wordt de Tziyon [Sion] door HaShem Zijn heilige berg genoemd en Yerushalayim [Jeruzalem] Zijn heilige stad, Zijn heiligdom omdat Hijzelf heilig is en Hij voegt eraan toe, dat daar geen vreemdeling meer naar binnen mag, d.w.z. niemand, die onrein is en niet besneden van hart. Jesaja schreef hierover: “Ontwaak, ontwaak, Sion, en bekleed je met je kracht! Bekleed je met je pronkgewaad, Jeruzalem, heilige stad. Nooit meer zul je worden betreden door wie onbesneden is, of onrein!” (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 52:1, NBV). Het Boek: “Word wakker, word wakker, Jeruzalem en bekleed u met de kracht van G'd. Doe uw mooiste kleren aan, o Sion, heilige Stad, want wie onbesneden of onrein is zal niet langer door uw poorten naar binnen komen!” **Surinaams:** “Opo, Sion, opo! Kisi krakti baka! Weri moi krosi, santa foto Yerusalem! Bika no wan sma di no besnei, noso wan sma di no krin ini Gado ai, o kon na yu ini moro!”

De gelovigen uit de volken, zij, die niet van geboorte Joods zijn en die dus ook niet in het vlees, maar wel in het hart besneden zijn en de Tora naleven, zijn wel rein en worden door de Eeuwige niet meer als “vreemdelingen” en “onbesnedenen” beschouwd, want zij zijn geënt op de Edele Olijfbloom en maken deel uit van G'ds volk Israël. Sha'ul [Paulus] heeft immers geschreven: “Als dan een onbesneden de verordeningen van de Wet in acht neemt, zal zijn onbesneden zijn dan niet tot besnijdenis gerekend worden?” (Romeinen 2:26, Herziene Statenvertaling). Groot Nieuws Bijbel: “Als iemand die niet besneden is, zich houdt aan de voorschriften van de Wet, zal hij voor G'd zeker gelden als iemand die wel besneden is!” **Surinaams:** “Ma efu wan sma di no besnei e libi leki fa a wèt e taki, dan Gado e si sowan sma leki wan sma di besnei!”

Toch opgelet! Paulus heeft het hier niet over christenen die denken vrij te zijn van de Wet, maar over niet-joodse gelovigen, die G'ds Wet, de Tora naleven en Zijn geboden en inzettingen in acht nemen! Datzelfde zag ook Yochanan [Johannes] in zijn visioen over het nieuwe Jeruzalem: “Zalig zijn zij, die Zijn geboden doen, zodat zij recht mogen hebben op de Boom des Levens, en opdat zij door de poorten de stad mogen binnengaan. [...] Al wat onrein is zal er niet inkomen, en ook niemand die zich bezig-houdt met gruwelen en leugens, maar alleen zij, die geschreven zijn in het Boek des Levens van het Lam!” (חזיון Chizayon [Openbaring] 22:14 en 21:27, Herziene Statenvertaling). **Surinaams:** “Blesi fu den suma disi du En komanderi, so dati den abi leti fu a bon fu libi, èn den kan waka doro den portu go na ini a foto. [...] Ma noti san no santa o go ini a foto. Sosrefi tu den sma di e du ala sortu groskin sani en di e lei, no o go ini a foto. Soso den sma di nen skrifi na ini a buku fu libi fu a Lam, o go na ini!”

Vers 18:

NBG: “Te dien dage zal het geschieden, dat de bergen van jonge wijn zullen druipen en de heuvelen van melk zullen vloeien en alle beken van Juda van water zullen stromen; een bron zal ontspringen uit het huis des Heren en zal het dal van Sittim drenken!”

NBV: “Dan, in die tijd, zal de wijn van de bergen druipen en de melk van de heuvels vloeien; alle waterstromen van Juda zullen bruisen, en in het huis van de Heer ontspringt een bron die zelfs het droogste woestijndal bevoelt!”

BGT: “Dan zullen er op de bergen weer wijngaarden vol met druiven zijn. Het vee zal meer dan genoeg melk geven. En in de rivieren van Juda zal weer water stromen. Vanuit de tempel van de Heer zal een rivier gaan stromen, die zelfs het droogste dal weer groen zal maken!”

HB: “Dan zal jonge wijn van de bergen druipen en melk van de heuvels vloeien. De droge beekbeddingen van Juda zullen weer boordevol water staan en er zal een bron ontspringen in de tempel van de Here om het dal van Sittim van water te voorzien!”

Surinaams: “A ten dati win sa droipi kmoto fu den bergi, merki sa lon fu den hei presi. Ala krika fu Yuda sa lon, taki den e skuma. Wan krika sa lon kmoto fu a oso fu Masra, di sa nati a heri Acaciadal!”

De belofte, waarmee Joël deze profetie met de woorden “te dien dage” dateert, zal worden vervuld in het Duizendjarig Vrederijk. Hij beschrijft de overvloed van de wijngaarden op de hooggelegen berghellingen en de overvloed van melkgevend vee in de weiden op de lager gelegen heuvels. De beken van Judea zullen van water stromen om de akkers en plantages vruchtbaar te maken, zodat het land weer zal zijn als de hof van Eden zoals beschreven door de psalmist: “U zorgt dat de aarde vruchtbaar is, want Uw rivieren zijn vol water. Daardoor kan er koren groeien, ja, zo kan alles groeien. U laat het regenen op de velden. De regen komt diep in de grond en maakt de harde aarde zacht. Zo kunnen jonge planten groeien. U zorgt voor een goede oogst, het hele jaar door. Overal is meer dan genoeg. Zelfs de woestijnen worden groen. Op de velden eten schapen gras, en in de dalen groeit het koren!” (תהלים Tehilim [Psalmen] 65:10-14, Bijbel in gewone Taal). **Surinaams:** “Yu e sorgu gi a kondre, Yu e meki a kisi nofo watra, Yu e gi en bun doti. A liba fu Gado span nanga watra Yu e meki a gron gi karu. Iya, na so Yu e meki den klari. Yu e nati a gron te den drai a doti, Yu e safu a doti nanga alen èn Yu e blesi den sani di prani. Yu e blesi a yari fu bogobogo nyanyan kan koti, pe Yu e psa, bogobogo nyanyan e de. Den wei abi bogobogo grasi, den lagi bergi e prisiri. Den meti ini den wei no de fu teri karu e gro bogobogo ini den dal!”

De bron van al deze overvloed is in de tempel te Jeruzalem, waar de stroom ontspringt, zoals de Eeuwige aan de profeet Ezechiël liet zien in een visioen: “Ik zag water van onder de ingang van de tempel wegstromen in oostelijke richting. Het water liep rechts langs de zuidkant van het altaar naar beneden. Hij bracht mij daarna via de noordelijke poort buiten de muur en leidde mij naar de oostelijke poort, waar ik het water zag opborrelen aan de zuidkant van de oostelijke poort. [...] Hij zei mij te onthouden wat ik had gezien en nam mij mee terug langs de oever. Toen ik aan de oever terugkwam, zag ik aan beide zijden van de stroom talloze bomen staan! Hij vertelde mij toen: Deze rivier stroomt in oostelijke richting door de woestijn en door het Jordaandal naar de Dode Zee, waar het het zoute water zal genezen en weer fris en helder zal maken. Alles wat met het water van deze rivier in aanraking komt, zal leven. De Dode Zee zal wemelen van vis, omdat haar water weer zuiver zal zijn. Waar dit water ook stroomt, zal het leven brengen. [...] Langs de rivieroeveren zullen allerlei soorten vruchtbomen groeien. De bladeren zullen nooit verdorren en afvallen. Er zullen altijd vruchten aan zitten. Elke maand zal er een nieuwe oogst zijn, zonder ook maar één misoogst! Want de bomen krijgen voortdurend water van de rivier die in de tempel zijn bron heeft. Het fruit zal als voedsel dienen en de bladeren zullen geneeskrachtig zijn!” (יחזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 47:1-2, 6-9 en 12, Het Boek). **Surinaams:** “We, mi si watra drape di ben e lon kmopo ondrosei fu a stupu. A ben e begin lon na zuidsei fu a oso fu Masra, a ben e psa sei a altari, psa tapu a tempel dyari go na oostsei. 2A man tyari mi waka na a doro fu noordsei tyari go na dorosei fu a tempeldyari pe wi beni go na a doro fu oostsei. We, mi si a watra drape e lon na zuidsei fu a doro dati. [...] Ne a man taigi mi taki: Manpikin fu libisma, luku bun san yu si. Dan a meki mi waka na a syoro go baka na en. Di mi doro na en, we, mi si bun furu bon na den syoro fu a liba. Dan a man taigi mi taki: A watra disi e lon psa na oostsei go na a bigi lagi presi fu a Yordanliba. Fu drape a e fadon go ini a Dede Se. Èn te a lon go ini a se a e meki a sowtu watra fu en kon gesontu. Bun furu fu ala sortu libi sani nanga fisi o de ala presi pe a watra disi e lon go, bika a o tyari libi nanga bun krin watra gi a Dede Se. [...] Ala sortu froktubon o gro na den tu syoro fu a liba. Den wiwiri fu den no o flaw èn froktu no o kba na den, ma den o tyari froktu ala mun. Dati o de so fu di a watra e kmopo fu a santa presi. Den froktu fu den bon o bun fu nyan èn den wiwiri fu den o bun leki dresi!”

De rivier in het toekomstvisioen van Ezechiël vertoont opmerkelijke overeenkomsten met de rivier die Yochanan [Johannes] in zijn visioen over het nieuwe Jeruzalem te zien kreeg: “De engel liet me ook een rivier zien met water dat eeuwig leven geeft. Het water was zo helder als kristal. Het stroomde uit de troon van G'd en van het Lam, dwars door de stad. Aan beide kanten van de rivier stond een boom die eeuwig leven geeft. Die bomen gaven elk jaar twaalf keer vruchten, elke maand een keer. En hun bladeren konden mensen genezen!” (חזיון Chizayon [Openbaring] 22:1-2, Bijbel in gewone Taal). **Surinaams:** “Baka dati a engel

sori mi a liba di abi watra san e gi libi. A ben lon kmopo fu a kownusturu fu Gado nanga di fu a Lam, en a ben brenki leki fa kristal e brenki. A ben lon psa mindri a bigi strati fu a foto. Na ala tu sei fu a liba, yu ben abi bon san e gi libi. Twarfu leisi wan yari den bon disi ben gi froktu, ala mun wan leisi. Den wiwiri fu den ben de fu dresi den folku!"

Vers 19:

- NBG: "Egypte zal tot een woestenij worden, en Edom tot een woeste wildernis, vanwege het geweld de kinderen van Juda aangedaan, in wier land zij onschuldig bloed hebben vergoten!"
- NBV: "Maar Egypte wordt een woestenij en Edom een kale woestijn, om hun misdaden tegen Juda, om het onschuldig bloed dat ze daar hebben vergoten."
- BB: "Egypte zal verwoest worden. Edom zal veranderen in een wildernis. Dat is hun Straf voor wat ze Juda hebben aangedaan. Want ze hebben in Juda onschuldige mensen gedood!"
- BGT: "Maar Egypte zal verwoest worden, en Edom zal een droge woestijn worden. Want hun inwoners hebben Juda aangevallen en onschuldige mensen gedood!"
- GNB: "Egypte wordt een woestijn, Edom een dor en woest gebied, want ze hebben Juda overweldigd en er onschuldig bloed vergoten. Zo wreek Ik dat bloed, zo straf Ik de schuldigen!"

Surinaams: "Egipte sa tron wan sabana, Edom wan drei kontren pe noti no e gro. Bika den ben teki Yuda nanga tranga, den meki brudu lon fu soso drape!"

Na de volstrekking van het vonnis over hun bewoners worden hier de beide landen Egypte en Edom apart genoemd, en dat is uitzonderlijk, want blijkbaar worden hier niet alleen de mensen gestraft, die daar woonden, maar ook de landen zelf! Egypte, waar de Israëlieten eeuwenlang in slavernij werden onderdrukt en dat zich na een vrij lange periode van relatief vriendschappelijke betrekkingen in de nabije toekomst weer tegen Israël zal keren, en Edom, het zuidelijke deel van Jordanië, dat in Bijbelse tijden een diepgewortelde vijandschap tegen Israël koesterde en de Joden blijkbaar in hun eigen land opnieuw zal aanvallen en massaal op brute wijze zal afslachten. Deze beide landen zullen daarom volledig verwoest worden en veranderen in een kale wildernis, die nooit meer te bewonen is.

De straf voor Egypte: Dat Egypte zal veranderen in een verlaten woestenij vinden wij ook terug in de profetie van Ezechiël, waarbij ik nogmaals erop wil wijzen, dat ook hier weer sprake is van een dubbele profetie met een voorvervulling, die vele eeuwen geleden al heeft plaatsgevonden, alsook met de eindvervulling, waar Joël het over heeft: "Egypte zal een verlaten woestenij worden en de Egyptenaren zullen weten dat Ik, de Here, dat heb gedaan!" (יחזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 29:9, Het Boek). **Surinaams:** "Egipte o tron wan broko pranasi nanga wan lo bigi ipi broko ston, èn den o sabi taki Mi de Masra!" Datzelfde geldt ook voor Edom.

De straf voor Edom: "Dit zegt de Heer: Ik zal Edom straffen! Mens en dier zal Ik er doden. Ik zal Edom vanaf Teman in het noorden tot aan Dedan in het zuiden verwoesten. Alle bewoners zullen worden gedood. Ik zal hiervoor Mijn volk Israël gebruiken: Israël zal voor Mij Edom zijn verdiende straf geven. Edom zal merken hoe zwaar Mijn straf is voor wat het heeft gedaan, zegt de Heer!" (יחזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 25:12-14, BasisBijbel). **Surinaams:** "Na disi Masra Gado e taki: Den Edomitisma pai a pipel fu Yuda baka èn so den poti wan hebi ogri na den tapu. Dat' meki Masra Gado e taki disi: Mi o strafu Edom. Mi o kiri libisma nanga meti drape. Mi o meki Edom tron bigi ipi broko ston, fu Teman go te na Dedan. Na deigri o kiri den. Na Israel, a pipel fu Mi, Mi o meki pai Edom baka. Israel sa meki Edom firi a faya nanga hebi atibron fu Mi. Den o leri sabi fa Mi e pai baka, Masra Gado e taki!" -

"De Heer sprak opnieuw tegen mij. Hij zei: Mensenkind, kijk in de richting van het land Edom, en waarschuw de mensen die daar wonen. Zeg tegen hen: Dit zegt G'd, de Heer: Ik zal jullie straffen, inwoners van Edom! Ik ga jullie land veranderen in een woestijn, een plek waar niemand woont. Jullie steden zal Ik totaal verwoesten. Dan zullen jullie begrijpen dat Ik de Heer ben. Jullie zijn altijd vijanden geweest van de Israëlieten. [...] Luister, inwoners van Edom! Dit is wat Ik, de Heer, tegen jullie zeg: Ik ga jullie hele land totaal verwoesten! [...] Het

hele land Edom zal veranderen in een woestijn, een gebied waar niemand woont. Dan zullen jullie begrijpen dat Ik de Heer ben!" (יְחֶזְקֵאל Yechez'q'el [Ezechiël] 35:1-5a, 14 en 15, Bijbel in gewone Taal). **Surinaams:** "Masra taki nanga mi, A taigi mi taki: Manpikin fu libisma, poti yu fesi go na a sei fu Seirbergi, dan yu e taigi en san Mi e gi yu fu taki. Taki: Na disi Masra Gado e taki: Seirbergi, Mi o strafu yu! Mi o meki yu tron wan broko pransi, Mi o meki yu tron busi. Mi o meki den foto fu yu tron bigi ipi broko ston, wan broko pransi yu o tron dan yu o sabi taki Mi de Masra. Sensi di yu de yu no ben man si den Israelitisma na ai. [...] Ma na disi Masra Gado e taki: Edom, heri grontapu o breiti te Mi o broko yu trowe neleki fa yu ben breiti di feyanti ben e broko a kondre fu a pipel fu Israel. Seirbergi, a srefi sani Mi o du nanga yu: Mi o meki yu broko didon na gron, yu nanga ala den tra pisi fu Edom. Na so den o sabi taki Mi de Masra!"

De profeet Jesaja legt uit hoe het hele land Edom in een woestijn zal veranderen en voor altijd onbewoond zal blijven: "Want het is de dag van de wraak, het jaar van vergelding voor wat Edom Israël heeft aangedaan. De rivieren van Edom zullen gevuld zijn met brandende pek en de grond zal met vuur zijn bedekt. Deze berechting van Edom zal nooit eindigen. De rook zal blijven opstijgen. Het land zal van generatie op generatie verlaten blijven liggen, nooit meer zal zich daar meer iemand vestigen!" (יֵשַׁעְיָהוּ Yeshayahu [Jesaja] 34:8-10, Het Boek). Bijbel in gewone Taal: "Want de Heer is woedend. Hij zal Zijn vijanden straffen, Hij zal ze verslaan! Zo verdedigt Hij Jeruzalem. Het land Edom zal lijken op een grote oven. Zelfs aarde en water zullen in brand staan. Het land zal dag en nacht branden, en voortdurend komt er rook omhoog. Dan kan er niemand meer in Edom wonen. Niemand zal er ooit nog doorheen reizen!" **Surinaams:** "Bika na wan dei pe Masra o puru atibron, wan yari pe A o strafu den feyanti fu a ogri di den ben du Sion. A watra fu Edom e tron tara, a santi o tron kroiti, a kondre o tron wan bigi tara onfu. Dei nanga neti a o tan bron, fu têgo a o tan puru smoko. Yari go yari kon a o tan wan broko pransi, noiti moro sma o psa na ini!"

Nooit heeft zich zulk een grote omvangrijke ramp in Jordanië voltrokken gedurende de gehele geschiedenis! Nooit heeft het hele zuiden van Jordanië dermate in brand gestaan dat zelfs de rivieren in lichterlaaie waren en niet geblust konden worden. Deze profetie is tot op heden nog nooit vervuld en moet dus nog uitkomen, want het land bleef door de eeuwen heen altijd bewoond, terwijl de profeet zegt, dat zich daar nooit meer iemand zal vestigen en er zelfs niemand meer doorheen zal reizen. Op dit moment lijkt dit moeilijk te bevatten, want traditioneel is dit het gebied van vreedzame bedoeïenenstammen, terwijl de overwegend Palestijnse bevolking in het noordelijke deel van Jordanië woonachtig is. Ik ga er dus van uit dat er in de nabije toekomst het een en ander zal gaan veranderen in de samenstelling van de bevolking in het zuiden en in de officiële houding van Jordanië ten opzichte van Israël.

Vers 20 en 21:

- NBG: "Maar Juda zal blijven tot in eeuwigheid, en Jeruzalem van geslacht tot geslacht! En Ik zal hun bloed onschuldig verklaren, dat Ik niet onschuldig verklaard had! En de Here zal blijven wonen op Sion!"
- BB: "Maar Juda zal eeuwig blijven bestaan. Jeruzalem zal door alle eeuwen heen blijven bestaan. Ik zal de bewoners onschuldig verklaren, ook al waren ze schuldig. Ik, de Heer, zal op de berg Sion wonen, in Jeruzalem!"
- BGT: "De Heer zal de daders straffen. Hij zal ze zeker straffen! Maar in Juda zullen altijd mensen wonen, en Jeruzalem zal altijd blijven bestaan. Want de Heer zal daar wonen op de berg Sion!"
- HB: "Maar Juda zal welvarend zijn tot in eeuwigheid en Jeruzalem zal een bloeiende stad zijn voor altijd. Ik zal de moorden op Mijn volk wreken. Ik zal de onderdrukkers niet ongestraft laten gaan. Want Mijn woonplaats is in Jeruzalem, bij Mijn volk!"

Surinaams: "Ma Yuda sa tan fu têgo, en Yerusalem te leki ala den bakaten pikin. Bika Mi sa krini den brudu disi Mi no ben krini ete; bikasi Masra de libi na Sion!"

Terwijl Egypte en Edom in een woestijn zullen veranderen zal Juda herrijzen met Jeruzalem als bruisende metropool en residentie van de Koning der koningen. De Eeuwige belooft hier plechtig, dat Juda tot in eeuwigheid zal blijven bestaan als het thuisland van het Joodse volk,

terwijl Judea in de huidige wereld beschouwd wordt als door Israël bezet Palestijns gebied. En juist dat vormt voor de Opperste Rechter een van de voornaamste aanklachten tegen de heidense volkeren en hun politieke leiders, waarvoor ze in het Dal van Josafat zullen worden berecht. De Joden daarentegen ontvangen hier in vers 21 collectief vergeving voor al hun zonden na hun aanvaarding van Yeshua als de Messias.

Daarom zegt de Eeuwige: *"Ik zal de bewoners onschuldig verklaren, ook al waren ze schuldig!"* (BasisBijbel). Dat wil dus zeggen dat de Eeuwige al hun zonden zal wegwassen met rein water zoals Hij beloofd heeft: *"Ik zal rein water over u sprengen en gij zult rein worden!"* (יחזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 36:25, NBG). **Surinaams:** *"Mi o fringi krin watra na un tapu èn un o krin baka ini Gado ai. Mi o krin unu fu ala den krukudu fu unu nanga fu a doti di un ben doti unsrefi nanga den kрукtu gado fu unu!"* - *"Op die dag zal er een bron ontspringen waarin de nakomelingen van David en de inwoners van Jeruzalem hun zonde en onreinheid kunnen afwassen!"* (זכריה Zechar'ya [Zacharia] 13:1, NBV). **Surinaams:** *"A pisten dati wan watrabron o de pe a famiri fu David nanga den sma fu Yerusalem o man go fu wasi den sondu gwe èn fu den kon krin baka ini Gado ai!"*

Het water des levens, dat hun zonden afwast en hun redding brengt is Yeshua zelf en daarom staat er geschreven: *"Vol vreugde zullen jullie water putten uit de bron van de redding!"* (ישעיהו Ush'av'tem mayim b'sason mima'ay'nei haYeshu'a!) (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 12:3, NBV). **Surinaams:** *"Nanga bigi prisiri un o peti watra fu a peti fu ferlusu!"* Amen!

Werner Stauder